

Pesäpuu ry

NUORILTA
Pinnalla
- tarinoita selviytymiseen
NUORILLE

Pinnalla

– tarinoita selviytymiseen nuorilta nuorille

Pesäpuu ry
lastensuojelun erityisosaamisen keskus
Ilmarisenkatu 17 A
40100 Jyväskylä
puh. (014) 332 2500
email: toimisto@pesapuu.fi
www.pesapuu.fi

Toimitus: Pesäpuu ry
Piirustukset: kansikuva ja s. 7, 10, 13, 15, 20, 25, 27, 31, 35, 38, 43, 45, 46,
52, 57 Julia Marjomäki
s. 5, 8, 11, 14, 16, 19, 22, 23, 29, 33, 40, 41, 60 "Joulunlapsi"
Ulkoasu: Johanna Barkman & Piritta Schulz
Taitto: Piritta Schulz

ISBN 978-952-67222-0-7
Painopaikka: Kopijyvä, Jyväskylä 2009
Copyright Pesäpuu ry

NUORILTA
Pinnalla
– tarinoita selviytymiseen
NUORILLE

Alkutarina

”Lapset ovat saaneet
syntymälahjaksi
elämän ja suuren sydämen”

[Atte]

Kädessäsi on kirja, joka nostaa pintaan tarinoita elämästä ja selviytymisestä. Tarinoissa nuoret kertovat elämän kokemuksistaan. Heitä on satutettu ja nöyryytetty, mutta myös rakastettu ja kohdeltu hyvin. Nämä kantaaottavat tarinat eivät jätä ketään välinpitämättömäksi, vaan ne kutsuvat välittämään, huolehtimaan ja kantamaan vastuuta toinen toisistamme.

Ajatus oman syntymäkotinsa ulkopuolella asuvien nuorten selviytymistarinoiden keruusta heräsi vuonna 2007. Pyysimme nuoria kirjoittamaan ja/tai piirtämään omaa tarinaansa ja kutsu välitettiin Sinut ry:n, sosiaalityöntekijöiden, Pesäpuu- ja Perhehoitolehden, muutamien nuorisokotien sekä Pesäpuu ry:n nettisivujen kautta. Kutsuun vastasi kaikkiaan nelisenkymmentä nuorta tyttöä ja poikaa.

Kirjan kuvituksesta vastasi kaksi lahjasta nuorta piirtäjää. Julia Marjomäki perehtyi tarinoihin piirtämällä niiden herättämät mielikuvat kirjaamme. ”Joululapsi” vastasi kirjoituskutsuun omasta elämästään kertovalla piirustuksella [s. 5]. Saimme piirtäjältä luvan käyttää piirustuksessa olevia kuvia myös muiden nuorten tarinoiden kuvitukseen. Kiitämme kuvittajia.

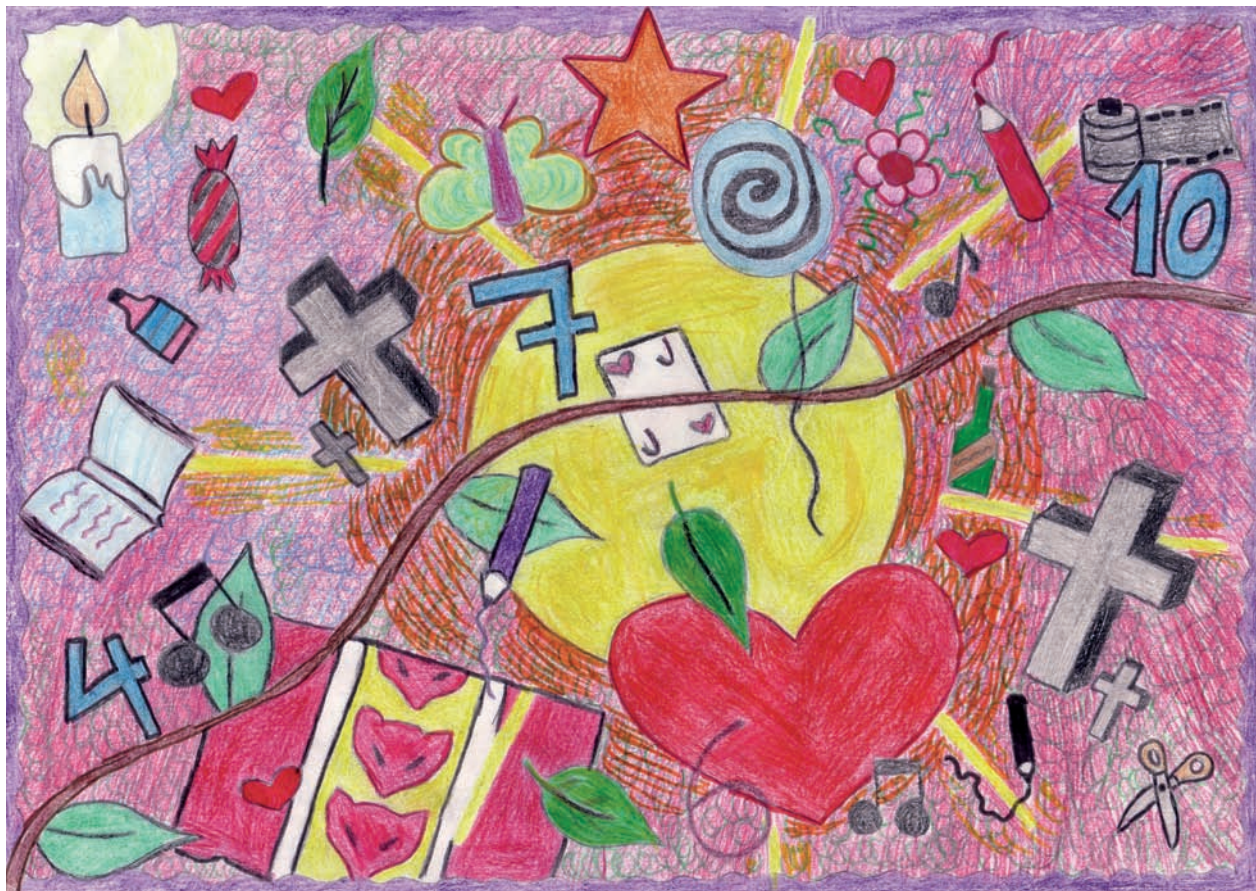
Toimitusvaiheessa kirjaa oli työstämässä Pesäpuu ry:n nuorten kehittämisryhmä Selviytyjät, jotka lukivat ja kommentoivat tarinoita. Mietimme heidän kanssaan tarinoiden järjestystä ja kuvitusta, mutta myös niiden viestejä ja kirjan nimeä, Pinnalla. Lisäksi Selviytyjät laativat nettiesityksen 10 faktaa lasten ja nuorten suojelemisesta, jota voi käydä katsomassa www.pesapuu.fi.

Pesäpuu julkaisee tämän kirjan 10-vuotiaan olemassaolonsa kunniaksi. Tarinoiden myötä toivomme, että nuoret saisivat eväitä elämään ja tahtoa selviytymiseen. Uskomme, että nuorten tarinat herättävät aikuisissa ymmärrystä ja kipinän myös toimia heidän edukseen. Jokainen kirjan tarina on ainutlaatuinen, puhutteleva ja helposti lukijan ”pinnan alle” menevä. Tarinat liikuttavat tunteita ja pakottavat pysähtymään niiden äärelle. Päällimmäiseksi jää kuitenkin toivo.

Kiitos nuorille tarinankertojille.

Jyväskylässä huhtikuussa 2009
Pesäpuun puolesta

Raili Bäck-Kiianmaa
toiminnanjohtaja

Elämästäni

[Joulunlapsi]

Katson menneeseen

Katson menneeseen,
pitkä on ketju vastoinkäymisten.
Katson menneeseen,
on mittaamaton määrä tunteiden.
Nyt vahvempi oon, tiedän sen
sillä pinnalle jäin voimalla kaikkien vaikeuksien.

[Jennie]

Elämänkerta

Olen 13 v. tyttö. Minut sijoitettiin sijaisperheeseen, kun olin 5 v.
Asuin äitini ja veljeni kanssa. Isääni en tuntenut.

Tosiaan muutin uuteen perheeseen, jossa asuin 6 muun tytön kanssa.
Lisäksi perheeseen kuului sijaisäiti ja -isä. Muutimme monta kertaa ja
nyt 4 tyttöä on jo lähtenyt kotoa. Siis jäin yhden tytön kanssa asumaan
sijaisperheeseen.

Tietenkin minua silloin harmitti, kun jouduin lähtemään kotoa, pois
äidin luota. Kuulin myös, että minun äitini kissa oli ammuttu. Olin hä-
milläni, koska en tullessani sijaisperheeseen tiennyt miksi olin siellä.
Yritin vain miettiä, että äiti tulee pian minut hakemaan, mutta niin ei
käynyt.

Sitten, kun olin vähän vanhempi, niin vähän yritin selvittää kaikkia asioita
esim. missä minun isäni on. Kerran yksi sossu toi minulle kirjeen isältääni.
Isäni sanoi minulle, ettei hän halua nähdä minua.

Minulla on ollut välillä rankkaa, mutta olen hyvin tyytyväinen siihen perhee-
seen, mikä minulla jo on.

[Hansikki 111]

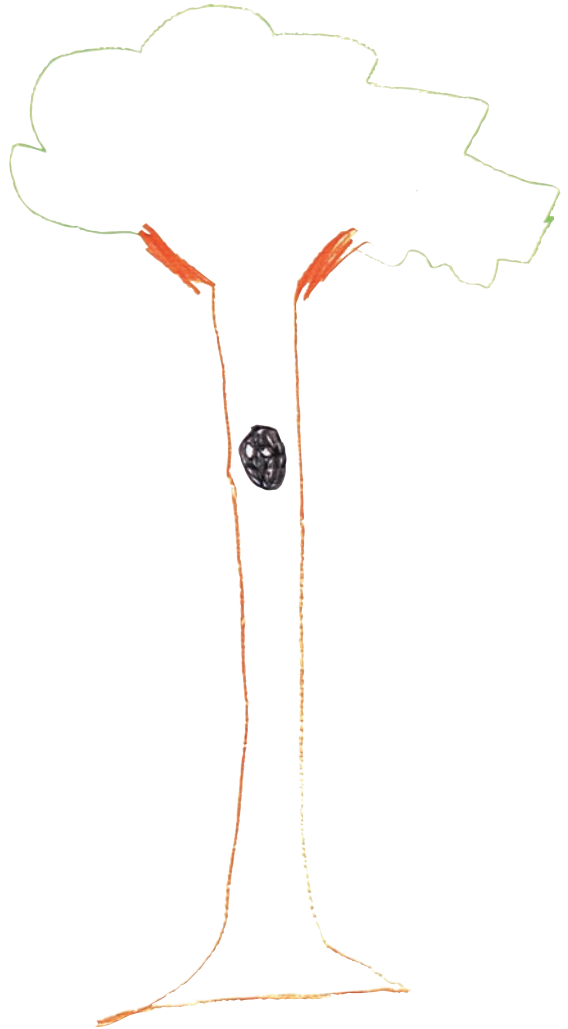
Pöllön kolo

Tätä puuta on lyönyt salama,
kaikki oksat on mennyt.

Nyt puu saa valoa ja vettä,
siinä on pöllön kolo.

Sillä on vahva runko,
se selviää myrskyssä hyvin.

[Atte]

Homma toimii

Olen asunut sijaisperheessä kuusi vuotta. Minulle se ei ollut niin hankalaa, koska sain urheilla ja viettää aikaa kavereitten kanssa, niin paljon kun halusin. (Paitsi en yömyöhään asti.)

Nykyään saan elää aika vapaasti, joka on mielestäni hyvä asia. Eli ei ole nukkumaanmenoajoja, eikä kotiintuloaikoja. Mutta jos homma ei toimi eli nuori käyttää päihteitä tai käyttäytyy kyllä väkivaltaisesti hän ei hoida koulunkäyntiään, hommaan pitää puuttua. Jos aikuinen huomaa, että nuorella on hankalaa, hänen kannattaa puuttua asiaan. Eli mennä puhumaan hänelle ja yrittää auttaa häntä.

[Huolella-Nee]

Niin kuin omaa lasta

Lapsuudestani en oikeastaan muista kovinkaan paljoa siitä ajasta kun asuin biologisten vanhempieni luona, koska olin niin nuori. Olin 2 kuukauden ikäinen kun biologinen isäni menehtyi, mutta vielä tänä päivänäkään en tiedä syytä siihen, miksi hän kuoli.

Äitini oli huonoilla teillä, jonka vuoksi asustin isäni siskojen luona jonkin aikaa, kun minut sitten otettiin huostaan ja pääsin vuoden ikäisenä sijaiskotiin. Sain maailman parhaimmat sijaisvanhemmat, mutta jouduin luopumaan sijaisistäni kun olin 12-vuotias. Hän menehtyi liikenneonnettomuudessa.

Sen jälkeen jäimme sijaisäitini kanssa kahdestaan, ja tuimme toinen toistamme vaikeina aikoina. Minusta on pidetty hyvää huolta ja minua on rakastettu niin kuin omaa lasta. Sijaisvanhempani eivät ole salanneet sitä, että olen sijaislapsi ja se on hyvä, koska minun on ollut helppo hyväksyä asia eikä se tullut yllätyksenä nyt, kun olen vanhempi.

Olen kaikesta huolimatta saanut viettää normaalin ja tasapainoisen lapsuuden ja pääsin hyvään ja rakastavaan perheeseen ja olen onnellinen siitä. Olen kohta 18-vuotias tyttö ja edelleenkin minulla on läheiset välit sijaisäitiini.

[Janita 17-v]

Jotkut ei ymmärrä

Jotkut ei ymmärrä,
Joitaki ei kiinnosta,
Ne ei välitä...

Tai no...

Se on vain yksi ihminen...

Tai no...

Niitä ihmisiä on paljon...

Mutta puhun siitä yhdestä...

Hän ei ollut paha,

Vaan vastuuton.

Hän totteli oikeuksiaan

Muttei velvollisuuksia.

Tämä ihminen on isäni

Rakastan häntä yli kaiken

Mutta vihaan sydämeni pohjasta.

Hän oli minun roolimallini,

Hän tiesi kaiken,

Hän osasi kaiken,

Hän oli kunnollinen ihminen,

Hän ei pelännyt mitään

Paitsi äitiäni...

Äitini oli väkivaltainen,

Ja pahoinpiteli minua

Isä näki kaiken

Hän minua puolusteli –

Harvoin, hyvin harvoin...

Asialle hän ei mitään tehnyt

Kertonut ei poliisille,

Ei sosiaalityöntekijälle

Ei kenellekään

Ajan myötä,

Isäni ei paljonkaan välittänyt...

Pahoinpitelystäni.

Pelosta isäni kun kerroin

Pelko lisääntyi

Kärsinyt ei pelkkä minä

Isä myös...

Vaikka isäni kärsi vähemmän,

Vaan valitti enemmän...

Eikä hävennyt

Elämäni painajaiseksi muuttui

Uneni myös,

Painajasta samaa öisin näin

Painajainen no tai äiti

Tappoi mut öisin...

Koulussa sisältö en näyttäny,
Sisällä suruni pidin.
Vain lelu pieni omani,
Kuunteli öisin, päivisin
Ja kaverina lohdutti...

Toinen apu pian löytyi.
Oli koulussa psykologi.
Aloin käydä hällä yleensä,

Ja viimein, ja viimein
Märin silmiin...
Salaisuus paljastui!

Päivä muutama myöhemmin
Palaverille psykologi pyys
Sosiaalityöntekijät mukana oli
Minä tärisin,
Olin pelossa,
Mitä tapahtuu nyt?!

Vastaus on,
Lastenkotiin matkani on

Autossa punaisessa,
Kyyneleet silmissä
Hyvästelin elämäni koulua
takapenkiltä

Oon asunut täällä
Kuukaus,
kaks.
Ja tunnen ett' mut on kuultu
Muhun luotetaan...
Mutta vielä sängyssä
Tunnen oloa tuskallista
En syytä äitiä,
Vaan isää
Koska...
Koska...

Hän ei tehnyt mitään
Ja siinä se syy
Mutta rakastan häntä silti

Ja jos sinä
Lapsi tai nuori,
Koet samaa,
Kuin minä
Puhu jollekki,
Kerro hälle,
Kaikki menee par-
hainpäin!
Joten tsemppiä!

[Tuntematon-97]

Elämä oli rankkaa

Olen asunut sijoitettuna nyt 5 vuotta samassa perheessä. Vaikka elämäni on ollut suht rankka olen selvinnyt siitä. Minulla ei ole mitään tiettyä asiaa, jonka avulla olisin selvinnyt, mutta ajatus siitä, että minulla on oma elämä vielä edessä, jonka haluan käyttää hyvin, on auttanut.

Kun olin pieni, synnyin hyvään ja rakastavaan perheeseen. Minulla oli isä, äiti ja kaksi vanhempaa sisarusta. Myöhemmin sain vielä pikkuveljen, joka tosin on kehitysvammainen, mutta paras silti.

Kun olin 10-vuotias isäni kuoli. Hänellä oli takana raju "ryyppy-putki". Tämän jälkeen muutin sijaisperheeseen, koska hommat ei enää toiminut.

Elämä oli rankkaa, mutta onneksi sain nähdä äitiäni usein viikonloppuisin ja lomilla.

Kuitenkin äitinikin kuoli muutama vuosi sitten ja siihen aikaan elämä oli erittäin rankkaa, mutta sijaisperheeni, sisarusteni ja ystävieni avulla olen päässyt yli tästä.

Vaikka välillä onkin vaikeaa, kyllä se onni potkaisee ennemmin tai myöhemmin. Puoli vuotta sitten aloitin seurustelun poikaystäväni kanssa ja vaikka alussa kerroin, ettei mikään tietty asia ole auttanut, niin kyllä edellä mainitut ihmiset sen ovat tehneet.

[Marmelaadi]

Lupaus

Kun olin noin 4 vuotta äitini sairastui. Se harmitti minua. Hän oli monia viikkoja sairaalassa ja kävin veljeni ja isäni kanssa katsomassa häntä usein. Isäni oli mikä oli, sitä en jaksu kertoa. Vuodet menivät ja tulivat, äiti oli edelleen sairas. Kun olin 7-vuotias minut sijoitettiin toiseen perheeseen. Oikea äitini oli halvaantunut. Pidin uudesta perheestäni. Minun uusi perheeni oli minulle sukua. Minut sijoitettiin äitini tädille ja hänen miehelleen.

Kun olin 8 äitini rukoili ja rukoili ja lopulta hän kuoli. Hänen hautajaisensa pidettiin joulukuun 17. päivä. Mietin usein äitiäni, mutta lopulta en enää surrut, että hän kuoli. Isäni eli. Hän kävi katsomassa minua ja veljeäni suunnilleen kerran kuukaudessa.

Nyt olen kuitenkin 10-vuotias. Minulla on hyvä perhe ja koulu menee hyvin. Toivotavasti sinullakin menee hyvin. Nyt olen rehellinen reipas ja iloinen tyttö. Joka minä olen myös aikuisena. Lupaan sen.

[Tyttö 97]

Pienen pojan tarina

Monella meistä ei elämän alkutaipaleet ole menneet niin kuin niiden soisi menevän. Kukaan meistä ei pysty valitsemaan omia lähtökohtiaan, vaan synnymme omien äitiemme ja isiemme lapsiksi. Saamme eväät elämäämme omilta vanhemmiltamme. Toisen eväät saattavat joskus olla riittämättömät ja tällöin elämä saattaa kolhia pientä kulkijaa.

Itselläni, pienellä pojalla, ei oikeastaan ollut biologista isää, vaikka hän yhä elää omaa elämäänsä jossain päin tätä maata, ja pienen pojan biologisella äidillä oli ongelmia jaksamisen, niin ja alkoholin, kanssa. Tuttu kuvio niin monessa kodissa ympäri maata.

Saimme kuitenkin isosiskoni kanssa uuden alun huostaanoton myötä. Pienen pojan silmin vain oli vaikea nähdä uudessa elämässä hyviä puolia, olihan huostaanottokin suoritettu pienen pojan syntymäpäivän alla ja oman äidin lupaama syntymäpäiväkakku jäi tekemättä. Ympärillä olevat ihmiset sanoivat auttavansa, mutta pienellä pojalla oli vain paha olla.

Lyhyen laitospaikan jälkeen löytyi oikea koti, perhe, jossa oli isä, äiti, lemmikkejä ja veli. Pienen pojan oli vain vaikea ymmärtää, miksi uudessa kodissa oli rajoja, kuria ja sääntöjä. Ei pienen pojan biologinen äiti vaatinut kotiintuloaikoja, ei hän vaan jaksanut. Uudet säännöt ja uuden oppiminen oli vaikeaa ja totteleminen teki kipeää, varsinkin kun pieni poika ei välttämättä ymmärtänyt sääntöjen tarkoitusta, pienelle pojalle kun oli epäselvää jopa se, miksi pois lähtevä henkilö hyvästellään.

Samaan aikaan kun pieni poika opetteli elämän oppeja, jotka muut ikätoverit olivat oppineet jo paljon nuorempana, alkoi pienen pojan siskon elämä lähteä jyrkkään alamäkeen. Rajat, joita ei oikein ikinä ollut ehditty edes asettaa, murtuivat lopullisesti. Siskon elämään tulivat päihteet ja rötökset, eikä mistään tuntunut löytyvän keinoa, jolla siskon elämä saadaan raiteilleen. Vuosien varrella päihteet ja rötöksetkin kovenivat. Siskon lähipiirissä huumeet ja kuolemakaan eivät olleet tuntematon käsite.

Samojen vuosien aikana, kun siskolla oli omat ongelmansa, pieni poika teki omia pieniä virheitään, oppi niistä, eikä antanut niiden toistua. Pieni poika varttui isommaksi pojaksi ja huomasi pärjäävänsä omassa elämässään. Eväät elämään oli saatu, niiden kerääminen vain kesti hieman kauemmin kuin muilla. Isoksi pojaksi varttunut pieni poika huomasi kuitenkin sen, että oikein käsiteltynä omat taustat voivat olla iso voimavara, joiden avulla elämän pienet murheet tuntuvat olemattomilta.

Tänä päivänä iso poika ei tunne pahaa oloa elämänsä alkutaipaleista, eikä nykyhetkessäkään ole valittamista. Elämässä tuntuu olevan kaikki kohdallaan. Ympärillä on tärkeitä ihmisiä ja opiskelu on vaihtunut työksi, jossa toisten pahaa oloa ei voi olla kohtaamatta, eikä pahaa oloa potuvia auttamatta.

[Pieni poika]

Kaksi kotia

Poika, jolla on kaksi kotia
sekä biologinen- että sijaiskoti.
Hän ei tiedä minne mennä.
Hän rakastaa kumpaakin.

[Harkitsija]

Kaikki hyvin

Minut sijoitettiin ollessani 15-vuotias. Siinä elämänvaiheessa se tuntui aivan ylitsepääsemättömältä, koska kaverit oli aika keskeinen asia elämässä ja neidän jäivät kauas, toiselle paikkakunnalle. Aluksi syytin itseäni, että jouduin pois kotoa ja etenkin pois pitkäaikaisten kavereiden luota.

Minua jännitti aivan mielettömästi uuteen perheeseen meneminen, sillä tiesin heillä olevan omia lapsia ja oletin heidän jotenkin inhoavan minua, minähän tulin vieraana lapsena heidän kotiinsa. Perheen lapset kuitenkin ottivat minut hyvin vastaan, joten pelkoni oli täysin aiheeton.

Saadessani rauhassa tutustua uuteen perheeseeni, kouluun ja kaupunkiin alkoi tuntua, että asiathan olivat hyvin. Itse asiassa nyt ne oikeasti oli hyvin. Vaikka vanhemmat kaataisivat niskaan syytöksiä tiedän, että heidän tässä pitäisi katsoa peiliin. Minullahan on nyt kaikki hyvin =)

[MinäVaani]

Synnyin alkoholiperheeseen

Vanhemmilleni en ollut viinan rinnalla mitään. Ensimmäisen sijoituksen koin 6-vuotiaana isovanhemmilleni. Aloitin koulun vuotta myöhemmin ja koulukiussattuna. 3. luokalle mennessä koulu vaihtui isompaan ja koulu alkoi mennä huonosti. Samana lukuvuonna joulun jälkeen vaihdoin erityisluokkaan. Kokeilin viiltelyä 5. luokalla ja siihen jäin kiinni, masennuin jota en myöntänyt itselleni.

Isovanhemmillani alkoi mennä huonosti ja se näkyi arjessa. Mummo ei tullut enää usein kotiin töistä, vaan lähti toisen miehen luokse ja ukki alkoi käyttämään usein ja runsaasti alkoholia. Aloin karata kotoa iltamyöhään ja olla useita tunteja poissa. Joka aamu sain herätä heidän tappeluunsa enkä jaksanut itse herätä ajoissa kouluun ja myöhästymiset toistuivat.

Äitini kanssa oli yhteydenpito vähäistä, koska hänellä ei ollut aikaa minulle, alkoholi oli meidän välissä eikä meillä ollut äiti-tytär suhdetta koskaan. Vihasin äitiäni tuolloin. Väkivalta tuli tutuksi. Kävin harvoin hänen luona ja nekin kerrat oli yömyöhään valvomista ja lähikapakassa oleilua, viinan juontia oli kotonakin.

Toinen sijoitus tapahtui vuonna 2003 äitini pyynnöstä perhekotiin. Siirtymiseen tarvittiin virkavallan apua minun ja siskoni karkaamisen takia. Muutama kuukausi meni hyvin kunnes alkoi itse aiheuttamani vaikeudet tulla. Emme saaneet turvallisuussyistä pitää mitään yhteyttä isovanhempiin.

Yläkouluun mennessäni sain uusia kavereita ja vanhoja kaipasin. Vaikeudet jatkui ja viiltely entistä ahkerampana. Uudet sijaisvanhemmat ehdottivat terapiaa, jonka aloitin. Myöhemmin tajusin tarvitsevani sitä ja elämä alkoi näyttää paremmalta.

Sain kuulla rakkaan ihmisen sairastuvan pahanlaatuiseen munasarja-syöpään. Elämä taas meni alamäkeä. Hän oli minulle kuin äiti, sain kaiken mitä oma äiti ei kyennyt antamaan. Vuosi taaksepäin vietimme nuoren tätini hautajaisia.

Löysin elämäni rakkauden vuosi sitten kesällä. Olen onnellinen kahden tytön kummi ja itsenäistyminen edessä, joka ei onnistunut ilman itse aiheuttamia ongelmia.

Äitini kanssa ollaan uuden sijoituksen myötä löydetty toisemme vuosien jälkeen, sain kauan odotetun pikkuveljen kolme vuotta sitten. Siihen loppui äitini alkoholin käyttö.

Tätä kaikkea kokemaani en olisi kestänyt ilman vuoden nuorempaa pikkusiskoani. Kokemukset ovat kasvattanut paljon ja viimeisen sijoituksen myötä tulevaisuus on valoisampi.

[Heidi89]

Heippa!

Mulla meni hyvin siihen asti kunnes oli helmikuun 10. päivä, mun isän synttärit ja mun nimpparit. Mun isä oli lähteny juhlii synttäreitään jonnekkii baariin ystävien kaa ja minä, mun isovelii ja äiti oltiin kotona. Äiti oli selvin päin, onneks.

Sitten mun isä tuli kotiin ja me kaikki oltiin meidän eteisessä. Äiti oli suutunu isälle siitä, että se oli juonu ja oli tosi kännissä. Äiti valitti siitä ja mun isä oli muutenkin mielisairas eli paha masennus (niinku mullakin), niin se lähti meidän autotalliin, me annettiin sen mennä ja vähän ajan päästä me oltais lähetty jonnekkii autolla. Siis mentiin autotalliin, oli jo pimeetä ja jäätiin seisoo autotallin ovelle, koska äiti käski. Mun isä nukku autotallin lattialla autojen välissä tai niin me luultiin. Mun isä oli tappanu itensä. Seuraavana syksynä menin eskariin.

Nelosella masennuin pahasti ja viiltelin koska rakastamani poika jätti. Nelosen kesällä mun tilanne kriisiytyi ja jouduin lastenkotiin ja sieltä sairaalakouluun. Siellä valehtelin aika pahasti mun kodista ja itsestäni. Valehtelin esim. sen että mun puoli-isä koskettelii mua.

Sairaalakoulusta jouduin sijaiskotiin, josta en pidä yhtään eikä nekään musta tykkää. Se selvis, että valehtelin, mutta silti en päässy kotiin. Olen nykyäänkin aika pahasti masentunut, mutta kun pääsen kotonani käymään nauran ja olen todella onnellinen. Käyn terapiassa ja sielläkin sanotaan, että olisi parempi jos pääsisin kotiin asumaan ja että mun sijaisvanhemmat ei kohtelee mua oikein.

[Musta kyynel 95]

Elämä on

Jo ennen syntymääni vanhempani käyttivät runsaasti alkoholia ja väkivaltaa. Eli kun synnyin oli jo ongelmia. Vanhempani vain joivat, ja jättivät yksin kotiin. He sanoivat, että he käyvät vain kaupassa, mutta tulivatkin vasta monen tunnin kuluttua takaisin. Sitten rupesi väkivalta kasvamaan. Jos vanhempieni tappeluihin yritti mennä väliin, niin siinä oli vaarassa saada itsekkin lyönnistä.

Tilanne jatkui pitkään, koska näyttelimme, että mitään ei olisi tapahtunut. Poliisit kävivät monesti, ja tuntui kamalalta katsoa, kun omassa kotona veri lensi. Sitten menin kouluun. Jossain vaiheessa koulun opettaja huomasi, että olin mustelmilla ja lyödyn näköinen. Opettaja oli huolissaan kun usein saatoin myös jäädä pois koulusta syyttä.

Sitten eräänä päivänä opettajani käski jäädä koulun jälkeen odottamaan, ja huomasin, että äitini tuli koululle. He pitivät palaverin ja sen jälkeen äiti kertoi, että olisi yllätys. Yllätys oli lastenkoti. Olimme siellä vuoden. Sitten meitä alettiin tutustuttamaan uuteen perheeseemme. Joululta muutimme, ja elämä alkoi taas loistaa. En koskaan unohda niitä kauheita aikoja, enkä myöskään enää ikinä halua palata biologiseen perheeseen.

[Purppurasydän]

Elämässä eteenpäin – minun tarinani

[Lumikki ja seitsemän veljeä]

Synnyin 1988. Asuin biologisten vanhempieni kanssa melkein 2-vuotiaaksi ja olin paljon isäni äidin hoivissa. Hän sairastui vakavasti ja muutamia kuukausia hänen kuolemansa jälkeen minut otettiin huostaan ja sijoitettiin lastenkotiin vanhempieni alkoholiongelmien vuoksi. Aikaa lastenkodissa en muista, mutta huolta minusta siellä pidettiin. Olin ollut lastenkodissa noin vuoden, kun minut sijoitettiin perheeseen, jossa oli äiti, isä ja viisi poikaa. Minun jälkeeni perheeseen tuli vielä kaksi poikaa. Nyt olin isossa perheessä ainoana tyttönä.

Biologiset vanhempani kävivät minua tapaamassa, mutta mitä kauemmin olin perheessä, sitä harvemmaksi käynnit muuttuivat. Kasvoin hyvässä perheessä, jossa minulla oli äiti, isä ja seitsemän veljeä. Minä olin perheen prinsessa, niin minua kohdeltiin.

Maaliskuussa 1994 täytin 6 vuotta ja sen vuoden kesällä minulla todettiin diabetes. Se oli iso muutos minulle ja perheelleni. Sairaalasta palattuani kotiin, aloimme opetella elämää diabeteksen kanssa, mikä sujuikin aika hyvin. Seuraavan vuoden syksyllä aloitin ensimmäisen luokan, mikä oli myös iso muutos pienen tytön elämässä.

Käydessäni ala-astetta biologiset vanhempani lakkasivat käymästä. Olin vihainen, enkä ymmärtänyt, miksei he eivät voineet olla juomatta edes yhtä päivää ja tulla katsomaan minua.

Kasvoin ja kohta aloitin jo yläasteen. Elämä ei ollut enää ruusuilla tanssimista. Koulu alkoi mennä huonosti, diabeteksen hoidosta en juuri piitannut ja kotonakaan ei mennyt hyvin. Valehtelin vanhemmilleni jatkuvasti ja aiheutin pahaa mieltä heille ja itselleni.

Karkasin kotoa, enkä tahtonut mennä takaisin. Vanhempani ja kaikki läheiset olivat todella huolissaan. Olin kolme päivää poissa kotoa, jonka jälkeen palasin poliisin ja sosiaalityöntekijäni pyynnöstä kotiin. Olin yhdeksännellä luokalla lintsannut koulusta niin paljon, että olin vähällä menettää peruskoulun päästötodistuksen sinä keväänä. Koulussa erityisopettaja ja rehtori laativat minulle oman opinto-ohjelman loppukevääksi, jota piti noudattaa tunnollisesti. Äitini jopa saattoi minut aamuisin kouluun luokkaan asti, ettei tullut kiusausta olla tunneilta pois. Välit vanhempieni kanssa olivat viileät, mutta ajan kanssa luottamus on kasvanut takaisin.

Oli yläasteen viimeinen vuosi ja mietinnässä, mitä tehdä peruskoulun jälkeen? Hakisinko lukioon vai lukemaan ammattia? Äidiltäni kuulin koulusta, jossa opiskellaan lapsi- ja perhetyötä. Olin hoitanut lapsia paljon ja tiesin, että viihtyisin siinä ammatissa. Eräs opisto oli hakulomakkeessani

ykkössijalla ja pääsin pääsykokeisiin. En kuitenkaan elätellyt turhia toiveita, mutta pääsin kuin pääsinkin, kiitos loppukevään rutistuksen. Kesällä 2005 sain kirjeen, jossa ilmoitettiin hyväksymisestäni. Minua jännitti, muuttaisin asuntolaan ja aloittaisin koulun, jossa en tuntisi ketään. Syksy tuli ja asunto-laelämä alkoi. Sain nopeasti kavereita ja elämä alkoi sujua taas hyvin, viikot opistolla ja viikonloput kotona.

Opiskelin toista vuotta, kun tapasin poikaystäväni. Huomasimme, että pidimme toistemme seurasta ja oli hyvä olla toisen kanssa. Olemme kohta seurustelleet vuoden ja minä opiskelen viimeistä vuotta.

Välit biologiseen sukuuni ovat hyvät ja toivottavasti ovat myös jatkossa. Olin viime syksynä biologisen äitini häissä ja hääjuhlaan olin leiponut ison voileipäkakun. Biologista isääni käyn tapaamassa hoitokodissa, jossa hän on ollut sairastumisestaan lähtien.

Tarkoitukseni on valmistua 31.5.2008, jonka jälkeen olen valmis lapsi- ja perhetyöntekijä. Aion hakea oman alani töitä, saadakseni työkokemusta sosionomin jatko-opintoja varten. Haaveenani on myös oman kodin perustaminen.

En aina ole ymmärtänyt asioita, joita biologiset vanhempani ovat tehneet, mutta kiitän heitä elämästäni. Kiitän myös perhettäni, en olisi voinut päästä parempaan perheeseen.

[Lumikki]

Ei tarvitse pelätä

Lastenkodin jälkeen sijaisperhe oli taivas maan päällä. Oli kuitenkin outoa sopeutua elämään yht' äkkiä viiden sisaruksen kanssa yhden asemasta.

Meitä kaikkia kuitenkin yhdisti yksi asia; meidät kaikki oli petetty ja hylätty. Sen vuoksi osasimme ehkä ymmärtää toisiamme paremmin. Oli myös hyvällä tavalla outoa omata vanhemmat, jotka oikeasti välittivät. Heitä kiinnostaa, missä olemme ja mitä teemme. Ei tarvitse pelätä yhtään jätetyksi tulemistä.

Voin sanoa olevani hyvin onnekas päästyäni juuri tähän perheeseen. Mitähän minusta olisi tullut, jos olisin varttunut lastenkodissa vailla yhtäkään todella läheistä ja rakastavaa vanhempaa. Enkä kaipaa ollenkaan aikaa ennen lastenkotia, minulla on vain yhdet vanhemmat, biologisuudella ei ole mitään väliä.

[Päivänpaiste]

Tässä hetkessä

Ajelen lumista metsätietä pitkin Elviksen äänen kaikuessa soittimesta, on jo pimeää ja taivaalla tuikkivat tähdet. Pysäköin auton talon pihaan ja nappaan laukkuni mukaan, sulkien ovet perässäni.

Nostan katseeni taivasta kohti ja ihailen kirkkaita tähtiä, jotka muodostavat erilaisia kuvioita. Uppoudun tähtiä katsellessani miettimään menneitä, kun olin pienempi ja asuin kaupungissa yhdessä äidin ja isän kanssa.

Mieleeni palaa miten kävimme monta kertaa yhdessä ulkomailla reissussa ja pari kertaa myös mökkeilemässä Lapissa. Tunsin silloin, että kaikki oli meillä hyvin, ei ollut ongelmia tai ehkä olin vielä liian pieni näkemään niitä ympärilläni.

Muistan kuinka hiukan vartuin ja aloin huomata, että kaikki ei ehkä sittenkään ollut ihan kohdallaan. Useasti näin äidin lasin ääressä ja täyttämässä sitä, isän ja äidin riitelevän asiasta ja äidin poistuvan yöksi kotoa. Kävimme vielä yhden matkan ulkomailla, mutta sitten äiti joutuikin sairaalaan eikä enää päässyt palaamaan kotiin ja pian hän olikin poissa.

Jäimme kaksin isän kanssa ja muistan miten suruissaan hän oli ja alkoi sortua pulloon. Ne ajat olivat ankeita, muistan miten en jaksanut edes lähteä kouluun. Hymy kohooa huulilleni, kun mietin, että sain pelastuksen uudesta perheestä.

Se oli jännää ja kummallista saada uusi perhe, uusi äiti ja isi sekä veljiä. Kyllä siinä oli kova totuttelu perheen tavoille ja rajoille, kun niitä minulla ei oikein koskaan ollut aiemmin. Alkuopettelujen jälkeen tässä sitä ollaan porukoiden pihassa viikonlopun viettoon tulossa, mietin ja naurahdan hiukan.

Tänä päivänä olen kyllä todella kiitollinen, että sain uuden perheen, josta on tullut minulle kuin ikioma ja niin rakas. Heiltä olen saanut niin paljon eväitä elämää varten ja tukea aina, kun sitä olen tarvinnut.

Kävelen ulko-ovelle ja avaan sen laskien kassini eteisen lattialle, riisuen takkini naulakkoon. Astelen valaistuun keittiöön ja kaadan itselleni kupin kahvia istuutuen sitten olohuoneen sohvalle ja uppoutuen keskustelemaan äidin kanssa, iskän palatessa takaisin hetken päästä saatuaan saunan lämpimään.

Ilta pimenee ulkona lähes sysimustaksi, pihalla olevien ulkoroihujen sitä lämpimillä liekeillään hiukan valaisten, saaden pakkashangen kauniisti kimaltamaan.

[Lilzukka]

Omasta elämästäni

Pienenä sain juoda mehua maidon sijasta. Jos valitin nälkää ja halusin karkkia, sain karkkia. Jääkaapista sain syödä silloin, kun halusin. Ei ollut mitään säännöllisiä ruoka-aikoja. Kaupungilla, jos en jaksanut kävellä, minua vedettiin pulkassa tai kannettiin sylissä.

En ole vihainen omille vanhemmilleni asiasta. Jos vain voisin, haluaisin vanhempani takaisin, juuri sellaisinaan ihanina ja omanlaisinaan vanhempina, kun minä heidät muistan.

Sitä on tullut mietittyä usein, että miksi juuri minä? Miksi juuri minun rakkaat vanhempani ovat kuolleet? Ja miksi silloin, kun olin niin nuori? Oikeaa vastausta ei kukaan tiedä. Asiaan on monia vastauksia, jotka kaikki jollain lailla oikeita. Siihen on vaan pitänyt tottua, että se olen minä.

Asiaa itken vieläkin joskus. Helpottaa kun ajattelen: Ei he sitä tahallaan tehneet, ei he mahtaneet asioiden kululle mitään silloin!

Ehdin kokea vanhempieni kanssa paljon ihania asioita vähässä ajassa, mutta tosi paljon jäi kokemattakin. On tosi ihania muistoja, mutta välillä tulee väkisinkin mieleen jotain ei niin kivoja asioita. Minulla oli pienenä tyyny, jota ilman en suostunut menemään nukkumaan. Se on hyvä muisto minulle lapsuudesta. Toinen muisto on, kun äitini osti minulle valkoisen pupu-pehmolelun. Siitä en luovu vieläkään. Jotain aivan mahtavia muistoja tuovat mieleen valokuvat.

Pienenä asuin pitkän ajan lastenkodissa. Vielä tänä päivänäkin, vaikka asun sijaisperheessä, olen pitänyt yhteyttä lastenkotiaikaisiin tuttavuuksiin. Yhteen heistä eniten. Tämä tyttö on erittäin tärkeä ja rakas ystävä minulle. Sen moni meidät tunteva kaveri on huomannut. Häntä en halua menettää. <3

Tästä päästiinkin siihen, että ystävät ovat tärkeä osa elämääni. Jos on paha olla, niin ystävät ymmärtävät yleensä ja auttavat jokainen omalla ihanalla tavallaan. Minulla on paljon ystäviä, joista en halua luopua. Pari niistä tärkeimpiä, kun toiset. Myös omat sukulaiset, he ketkä vielä ovat elossa ovat minulle tärkeitä. Sukulaiset ovat tukena yleensä monissa asioissa. Sijaisvanhemmat ovat kanssa osa elämästäni. Ilman sijaisvanhempia en tällä hetkellä osaisi moniakaan asioita. He ovat opettaneet minulle paljon hyödyllisiä asioita ja tulevat varmaankin jatkossakin opettamaan, ainakin toivon niin! Niin, jokaikiselle tulee vastoinkäymisiä. Niistä ainakin melkein kaikista selviää jokainen, jos vain haluaa. Minä itse olen

selvinnyt tosi suurista ei niin kivoista asioista. Selviytymistäni on perheen, ystävien ja sukulaisten lisäksi auttanut hyvä musiikki. Musiikin kuuntelu vie ajatukset muualle tai jos keskittyy lukemaan jotain kirjaa niin voin kuvitella tällä hetkelläkin, miten kaikki muut ajatukset häviää lukemisen ajaksi. Sitten tällä hetkellä tulee mieleen vielä yksi ajatusten muualle kääntäjä. Se on piirtäminen. Tästä tulee mieleen, että kaikki työ, harrastukset ja muut sen tapaiset tekemiset, joissa tarvitsee miettimistä niin niissä ei kerkeä miettiä omia asioita. Minun kohdallani auttaa ainakin yleensä.

Te kaikki, jotka luette tämän: Pitäkää lujasti kiinni teille tärkeistä asioista ja omista mielipiteistänne. Teiltä kaikilta löytyy niitä ihan varmasti. Ja muistakaa te ette ole yksin tässä maailmassa. Varmasti löytyy joku jolle puhua, kun siltä tuntuu.

Loppuun mottoni: katsokaa peiliin ja sanokaa itsellenne: MINÄ PYSTYN TÄHÄN!

[Ikuinen ikävä]

Mun Stoori

Synnyin pääkaupunkiseudulla. Siihen aikaan vanhemmillani oli kauheat riidat päällä. Pari vuotta kuuntelin sitä kun vanhemmat huusivat toisilleen, eivät välittäneet paskaakaan minusta. Siskoni oli silloin 4 vuotta, ja pääosin tämä minut ruokki ja hoiti. Olin silloin suht pieni, mutta joitakin tapahtumia muistan hämärästi. Sen ajan kun kotona asuin oli yhtä huutoa ja taistelua.

Lopulta sosiaalityöntekijät puuttuivat asiaan. Äitini sairastui ja siskoni kanssa jouduttiin lastenkodista toiseen. Lopulta sijaisperheeseen. Eipä sitä tavallista elämää sielläkään näkynyt, joten taas uuteen sijaisperheeseen. Tällä hetkellä asun siellä vieläkin. Tätä tarinaa en muista, en tiedä onko tämä kuinka totta, mutta tämä minulle on kerrottu. En halua puhua siitä sen enempää, nää jutut on mulle kipeitä asioita. Enkä pysty ajattelemaan niitä. En tiedä olenko koskaan valmis lukemaan huostaanottokansioni. Ja jos olisinkin, en tiedä kestäisinkö koko totuuden. Parempi näin. Rakastan nykyistä elämäni.

Enkä kestäisi enää pallottelua sijaiskodista toiseen.

[Veev.]

Pienen tytön selviytymistarina

Pieni tyttö istuu lattialla. Tytöllä on pitkät takkuiset hiukset ja hän on pieni ja laiha. Tytön vierellä on vielä pienempi tyttö, joka muistuttaa isompaa tyttöä. He ovat ilmiselvät sisarukset. He odottavat jotain.

Toinen tytöistä hipaisee toisen poskea, johon on tullut haava ja siitä vuotaa vähän verta. Molemmat näyttävät syllisiltä. Oven ulkopuolelta kuuluu nopeat ja vihaiset askelet. Naisen on ääni matala ja vihainen. Hän huutaa jotain, mitä tytöt eivät ymmärrä, rumia ja pelottavia sanoja. Tytöt vilkaisevat toisiansa varovaisesti. He tietävät mitä odottaa. Ovi riuhtaistaan auki. Nainen ovella näyttää isolta ja pelottavalta ja hän huutaa niin, että korvia vihloo. Pienempi tyttö alkaa heti nyyhkyttämään. Nainen ryntää huoneeseen ja potkaisee matkalla legotalon, joka hajoaa pieniksi palasiksi. Nainen tulee tyttöjä kohti raivoissaan. Hän potkaisee molempia, toista päähän, ja huutaa samalla vihaisesti. Sitten hän riuhtaisee molemmat ylös seisomaan lattialta ja paiskaa kaikin voimin seinään. Toinen kaatuu lattialle. Toista hän repii vielä hiuksista, kunnes hänkään ei pysy enää jaloillansa. Sitten nainen katoaa ovelle. Ovella hän vilkaisee vielä kerran pieniä tyttöjä, jotka ovat kaatuneet väsyneinä maahan. Pieni tyttö ei ikinä nähnyt, eikä ikinä saakaan tietää, millainen katse naisella oli, kun hän näki lapsensa murtuneina ja tyhjinä maassa makaamassa.

Aamulla pieni tyttö herää nälkäisenä. Hän haluaisi syödä jotain. Nainen kuulee tytön heräävän ja tulee huoneeseen. Hän on taas vihainen, käskää siivota joka aamu huoneen, muuten ei saa ruokaa. Pieni tyttö tietää, ettei hän

saisikaan huoneen siivoamisesta ruokaa, mutta tietenkin aina silti toivoo sitä, ja juuri toivo saakin hänet siivoamaan aina nopeasti huoneensa. Mutta tyttö ei edes hirveästi pety katsoessaan jääkaappiin. Se on tyhjä. Hän menee pukemaan. Hänen siskonsa nukkuu vielä. Katsoessaan peiliin tyttö näkee laihan ja pienen peikonpoikasen, jolla on liian pienet vaatteet ja tyhjä katse.

Hänen silmänsä vähän kirkastuvat, kun hän muistaa, että tänään on se päivä, kun hän saa käydä kylässä kiltin tädin luona. Kiltti täti asuu rivitalossa. Hänellä on aika pieni asunto. Pieni tyttö on aivan väsynyt saapuessaan asunnolle. Hän käpertyy sohvalle, ja vaatii suojakseen valkoisen virkatun peiton. Siihen hän nukahtaa ja nukkuu kauan.

Herättyään hän menee lähellä olevaan metsään leikkimään. Hän on kerännyt pieneen pussiin puolukanlehtiä, jotka ovat värjäytyneet syksyn kylmyydessä. Hän ottaa mukaansa myös sangon. Pieni tyttö rakastaa tehdä havunneulaskakkuja. Nyt sade on juuri sopivasti tehnyt maan niin märäksi, että kakut pysyvät koossa. Kiltti täti tulee pian ihailemaan pienen tytön kakkuja. Pian he molemmat ovat täyden työn touhussa. Aika rientää nopeasti eteenpäin, ja saapuu ruoka-aika. Täti keittää hyvää ruokaa, ja pieni tyttö syö lautasen ihan tyhjäksi. Hänellä on hyvä olla. Pian kuitenkin oveen koputetaan. Pienen tytön on aika

lähteä. Hän ei halua lähteä, vaan juoksee piiloon vaatekaappiin, ja kiltti tati löytää tietystä hänet sieltä. Hän laittaa tytölle kengät jalkaan, ja muistuttaa, että he tapaavat taas kyllä pian toisensa. Pieni tyttö ei usko, ja alkaa itkeä. Hän ei halua lähteä. Hänet kiskotaan autoon, ja pian he ovat taas matkalla pahan naisen luo.

Heille tulee vieras. Joku mies. Vieras mies. Eikö paha nainen enää tykkää tytön isästä? Nainen on tosi ilkeä. Hän käskee tytön isän nukkua sohvalla, ja vieras mies saa nukkua tytön isän paikalla. Pientä tyttöä käy sääliksi isäänsä, ja hän haluaa nukkua hänen vieressään, ettei hänen tarvitse olla yksin. Tytön isä kertoo, että hän muuttaa kerrostaloon. Tyttö tulee tosi surulliseksi, ja itkee itsensä uneen. Hän ymmärtää, että vieras mies aikoo jäädä asumaan pienen tytön kotiin, ja paha nainen ajaa pois hänen isänsä.

Pieni tyttö ja hänen siskonsa leikkivät ulkona. Heillä on nälkä. He eivät halua mennä kotiin, koska nainen ja vieras mies olivat olleet tosi vihaisia heille. He karkasivat pois. Nyt heillä on tosi kova nälkä. He päättävät mennä lähellä olevaan taloon etsimään jotain syömistä. Joku vanhempi nainen avaa oven. Kun hän kuulee tyttöjen pyynnön. Hän hämmentyy ja tulee ehkä myös hieman surulliseksi. Hän tekee tytöille isot voileivät. Tytöt kiittävät naista onnellisina, ja syövät leivät. Ne maistuvat taivaallisilta. He käyvät myös toisessa talossa. Sieltä he saavat pussin, joka on täynnä kaikkia herkkuja, kuten piparkakkuja. Tytöt ovat aivan riemuissaan. He eivät ehtineet nähdä hämmennystä ja sääliä piparkakkujen antajan silmissä, kun he iloissaan juoksivat tietä pitkin laulaen ja nauraen. Pian kuitenkin tulee pimeä ja tyttöjen on pakko mennä kotiin. Siellä kukaan ei edes vaikuttanut kaivaneensa heitä. Pieni tyttö näyttää naisella pussia, minkä he olivat saaneet. Nainen repii sen vihoissaan pois tytön kädestä ja vie roskiin. Hän kieltää kertomasta tapah-

tuneesta ikinä kenellekään. Yöllä pieni tyttö muistaa kuitenkin pussin roskiksessä. Hän hakee sen hiljaa sieltä, ja yhdessä pikkusiskon kanssa he syövät loput sen sisällöstä. He heittävät pussin ulos ikkunasta, ettei nainen näkisi vahingossakaan sitä. Sitten he nukahtavat lopulta vatsat täysin pitkään aikaan.

Keittiöstä kuuluu taas huutoa. Pieni tyttö menee katsomaan, mitä siellä tapahtuu. Hänen siskonsa ainakin istuu yksikseen lattialla. Nainen ja vieras mies riitelevät. Naisella on puukko kädessä, ja uhkaa sillä vierasta miestä. Molemmat karjuvat ja kiroilevat. Vieras mies pääsee jotenkin karkuun naisen kynsistä. Matkalla hän potkaisee pientä tyttöä, joka on vain jähmettynyt seuraamaan tapahtumaa. Sitten pieni tyttö alkaa toimia. Hän raahaa siskonsa eteiseen ja laittaa hänelle kengät jalkaan. Hän käskee tätä juosta pakoon. Hän juoksee ja piiloutuu metsään. Nainen huutaa pienelle tytölle, että hän hakisi apua naapurista. Pieni tyttö vain nyökkää ja lähtee. Hän juoksee naapuriin. Siellä hän kiipeää mäntyyn, ja toivoo, ettei kukaan löytäisi häntä sieltä. Apua hän ei hae, koska hän pelkää, että hänelle tapahtuisi jotain jos tekisi niin. Tyttö istuu puussa monta tuntia. Niin kauan, että tulee aivan pimeää. Vieras mies tulee autolla naapurin pihaan ja kyselee, onko tyttöä näkynyt missään. Sitten hän lähtee pois. Tyttö istuu puussa vielä kauan senkin jälkeen. Lopulta hän kiipeää alas, ja kävelee kotiinsa. Siellä tilanne on jo rauhoittunut. Nainen vain sanoo, että tyttöä käytiin etsimässä. Muuta hän ei sano. Tyttö on huojentunut, koska selviää näin vähällä. Tällä kertaa häntä ei lyöty. Ennen nukahtamistaan hän päättää, että seuraavasta päivästä lähtien hän ei astu enää jalallansa tähän kammottavaan paikkaan.

Seuraavana aamuna kaksi hoitotätiä hakevat pienen tytön ja hänen siskonsa päiväkotiin. Autossa pieni tyttö päättää kertoa tädeille kaiken. Hakkaamisen,

karjumisen, nälän, riitelyn, karkaamisen, uhkailun ja tappelun. Tyttö pyytää, etteivät hoitotädit sanoisi naiselle, että hän oli kertonut. Hän ei nimenomaan saisi puhua näistä asioista. Päiväkodissa pientä tyttöä ja hänen siskoansa pyydetään juttelemaan. Heidät viedään johonkin leikki-huoneeseen. Samat hoitotädit sanovat, että tytöille on etsitty uusi koti, ja he pääsevät sinne jo tänään. Pieni tyttö ei oikein tiedä, miten hänen sillä hetkellä pitäisi tehdä. Hän päättää tehdä niin, miltä hänestä parhaiten juuri sillä hetkellä tuntuu. Hän tuntee, kuinka hänen sydämensä on pakahtua onnesta. Hän ei tiedä, kuinka olisi. Lopulta hän alkaa nauramaan ja kiljahtelemaan ja tanssahtelemaan ympäri huonetta. Hoitotäditkin nauravat vieressä, hekin ovat onnellisia tyttöjen puolesta. Pieni tyttö kysyy uuden perheen isän nimeä. Hän piirtää hänelle iloisen ja värikkään piirustuksen. Tyttö on ensimmäisen kerran elämässään onnellinen.

Kaksi naista vievät tytöt uuden perheen luo. Tytöt ovat aivan sekaisin onnesta. Pieni tyttö antaa uudelle isälleen piirustuksen. Hän näyttää pitävän siitä. Perheen äiti on aivan erilainen kun nainen siellä kammottavassa paikassa. Hän ottaa sisarukset heti vastaan iloisesti, ja pieni tyttö tietää, että heitä oli odotettu kauan. Sisarukset saavat myös isosiskon, joka on heitä molempia vanhempi. Pieni tyttö tietää heti, että tämä on hänen kotinsa, eikä hänellä ole koskaan ikävä sinne entiseen paikkaan. Sisarukset ovat aivan villejä koko päivän, niin onnellisia he ovat. Ennen nukahtamistaan illalla pieni tyttö tietää kokeneensa elämänsä onnellisimman päivänsä.

Nyt on mennyt 10 vuotta tuosta tapahtumasta. Olemme isoja tyttöjä molemmat. Joskus tunnen itseni kuitenkin vielä pieneksi tytöksi. En haluaisi ehkä aivan vielä kasvaa aikuiseksi. Olisi kivaa tehdä vielä havunneulaskakkuja ja leikkiä kuraleikkejä. Nyt kuitenkin olen niin vanha, että pitäisi miettiä jonkin verran tulevaisuutta. Onneksi minulla on nyt rakas äiti, isä ja perhe. Minulla on ystäviä ja olen hyvä koulussa. Olen onnellinen. Minulla on kaikkea mitä tarvitsen, lämpöä ja rakkautta ympärilläni. Kaikki tämä on auttanut minua selviytymään. Mutta sitä tämä pieni tyttö ei ymmärrä vielä tänäkään päivänä, miksi paha nainen teki niin kuin tekin. Hän ymmärtää kuitenkin sen, että sinä päivänä kun hän saapui rakkaaseen sijaisperheeseensä, hänestä tuli onnellinen. Hän saa kokea rakkautta, ja tämä pieni tyttö rakastaa heitä oikeasti todella paljon. Ja siksi haluan kiittää heitä siitä, että he pelastivat minut, auttoivat minua selviytymään ja antoivat minulle elämän.

Uskon, että monella sijaislapsella on samankaltainen tarina. Ne todistavat, että pienistä tytöistä ja pojista kasvaa vahvoja ja ehjiä ihmisiä. Me sijaislapset, jos ketkä, olemme elämän selviytyjiä.

[Milla]

Asun järven rannalla

Asuin pienessä omakotitalossa.

Isäni joi

eikä pystynyt kasvattamaan minua.

Äitini sairastui

ja sai aivokasvaimen.

Hän kuoli

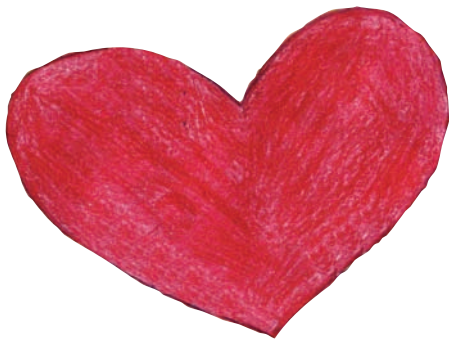
ja meidät sijoitettiin toiselle puolelle kylää.

Asun järvenrannalla.

Siellä on mukavaa,

eikä tarvi huolehtia siitä miten minua kasvatetaan.

[S.S]

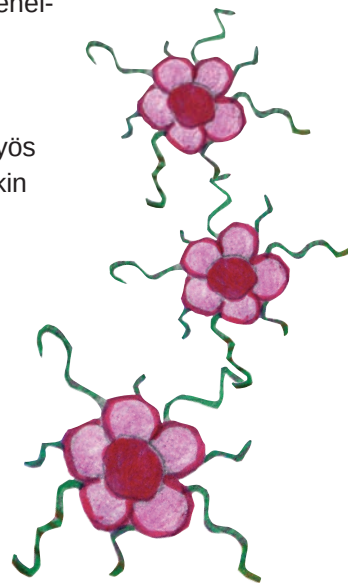
Motto:

Niin kauan kun on elämää,
on toivoa.

Minä pääsin sijaiskotiin noin 4-vuotiaana ja muistan, että minua oltiin käyty katsomassa ennen virallista siirtoa. Silloin olin myös päässyt käymään heillä jo aikaisemmin. Olin hyvin iloinen päästessäni uuteen kotiin. Olin silloin vielä melko pieni enkä juuri ajatellut asiaa. En kuitenkaan kertoillut kenelle tahansa olevani sijoitettu.

Vasta vanhempana aloin miettiä asioita paremmin ja ymmärtämään paremmin. Nyt minulla on ollut pikkusiskokin pari vuotta ja hän on myös sijoitettu. On mielenkiintoista seurata hänen edistymistä, kun on itsekin joskus kokenut saman.

[Toivoa on]

Taas muutimme uuteen paikkaan

Vanhempani erosivat, kun olin 4-vuotta vanha. Äitini masentui ja alkoi juomaan suuria määriä alkoholia, ja alkoi viettämään aikaansa baareissa. Isä asui toisella paikkakunnalla ja kävi paljon töissä, joten emme siskoni kanssa voineet asua hänen luonaan.

Viiden vanhana vaarini kuoli, joka oli tuki ja turva minulle ja siskolleni. Vaarini kuoleman jälkeen äitini masentui täysin ja joi joka päivä ja vietti usein yönsä vieraiden miesten luona tai sitten niitä majaili meidän luona. Olimme siskoni kanssa täysin heitteillä ilman puhtaita vaatteita, kunnollista ruoka ja huolehtivia vanhempia.

Ollessani toisella luokalla naapurimme soitti sosiaaliviranomaisille ja kertoi tilanteestamme. Joten meidät huostaan otettiin ja sijoitettiin väliaikaisesti lastenkotiin. Itse asiassa näin tapahtui 2 kertaa, koska ensimmäisen kerran jälkeen meidät palautettiin äidillemme, mutta sama rumba jatkui.

Kun meidät sijoitettiin toisen kerran lastenkotiin, niin huoltajuutta haki isämme ja loppujen lopuksi sai sen. Isän luona oli hyvä asua. Ei tarvinnut pelätä, että hän heittäisi minut keskellä yötä ylös tai kurittaisi. Mutta hän oli kuitenkin liikaa töissä ja perjantaisin vietti aikaa ravintoloissa, joten isä näki parhaaksi, että meidät sijoitettaisiin perhekotiin. Ja näin kävikin.

Olin yhdentoista vanha, kun taas muutimme uuteen paikkaan. Uudet asiat opittavana ja samalla mietti onko tämä nyt se "oikea" paikka, jossa on hyvä asua.

Täyttäessäni 18 vuotta muutin pois omaan yksiöön. Olin onnellinen saadesani aloittaa oman elämän ilman mitään tiukkoja perhekodin sääntöjä. Mutta samalla hiukan pelotti elämän uudet haasteet.

Nyt asun poikaystäväni kanssa yhdessä, omistamme koiran, ja opiskelen viimeistä vuotta lukiossa.

Voin sanoa, että olen kokenut lapsena sellaisia asioita, joita kenenkään lapsen ei tarvitsisi niitä nähdä tai kokea. Menneisyyteni takia olen katkaissut suhteeni äitiini, mutta toivon ja odotan, että jonakin päivänä olen valmis antamaan hänelle anteeksi. Kaikki kokemukset ovat todella paljon vahvistaneet minua ja näkemyksiäni. Nyt on katse kohti tulevaisuutta ja odotan sitä innolla. Mutta sen lupaan, että omille lapsilleni en ikinä aiheuta samaa tuskaa, jonka itse sain siskoni kanssa kokea.

[Selviytyjä]

Vahvaksi

Synnyin alkoholistiperheeseen. Ennen kuin täytin 14, päätin, etten jaksaa. En sitä viinaa, en väkivaltaa, en häpeää kotioloistani, en köyhyyttä. Eikä minun olisikaan tarvinnut jaksaa.

Minut sijoitettiin perhetukikeskukseen ja sieltä perheeseen. Perhe ei kuitenkaan ollut sitä mitä tarvitsin ja muutin pois yhdeksän kuukauden kuluttua. Pikkuveljeni jäi sinne, samoin moni muu minulle tärkeä asia. Siirrosta ei edes kerrottu minulle ennen kuin se tapahtui. Ajomatkaa reilut parisataa kilometriä, edessä uusi elämä. Laitoksessa.

Hulluna ne kai ensin pitivät, liikkuneet huhut eivät olleet sitä mitä oikeasti olin. Sisältä olin rikki. Harvoille näytin kuinka paljon minuun oikeasti sattui. Puolen vuotta ja taas uusi laitos. Onneksi tutut kasvot, paikkakunta ja koulu säilyivät. Taas puolen vuotta ja... Minne sitten? Molemmat laitokset olivat lopettaneet toimintansa. Epävarmuus, siihen olin jo tottunut. Oli melkein jo sama minne vietiin, mitä tehtiin, minä vain menin mukana.

Sain uuden perheen. Tutuista ihmisistä. Aloitin opiskelut toisella asteella. Lähihoitajaksi valmistun kahden vuoden kuluttua. Puoli vuotta täällä olen asunut ja vihdoinkin ymmärtänyt muutaman tärkeän asian. Tärkein ehkä kaikista on se, etten häpeä menneisyyttäni. Se ei ole minun vikani, enkä ole voinut vaikuttaa mihin synnyin. Menneisyyteni on tehnyt minusta paljon vahvemman. Pikkujutut eivät hätkähdytä ja elämä tuntuu kuin uudelta, kun sitä vihdoinkin uskaltaa elää, täysillä. Ei tarvitse pelätä huomista eikä katua eilistä. Voi

luottaa tulevaisuuteen ja ymmärtää olevansa ainutlaatuinen omien kokemus-
siensa kanssa. Silti ei tarvitse olla yksin, jossain on joku samojen asioiden
kanssa etsimässä jotakuta. Ehkä se olet sinä.

*"Me olemme kauniita,
olemme rohkeita,
olemme vapaita,
syntyneet voittamaan"*

Pelle Miljoona

[Tiina]

Pieni tyttö liian isoissa kengissä

Mut sijoitettiin ekan kerran 12-vuotiaana ja aivan omaa tyhmyyttäni. Äiti ei jaksanu enää taistella mun kanssa ja valvoo öitä miettien et missä oon. Ja niin kerran yhen surullisen kuuluisan hatkareissun jälkeen mut vietiin nuorisokotiin. Mä olin niin katkera, kuinka oma äiti voi antaa lapsen pois. En puhunut, en tavannut enkä edes halunnut kuulla äidistäni ensimmäisiä viikkojhi mitään.

Vaikeinta nuorisokotiajoissa oli turvattomuuden tunne. Koskaa ei tiennyt et missä kuukauden päästä on. Oli palaveria palaverin perää, jossa aina sovittiin kuukaus eteenpäin ja sit katellaa uudestaan. Nyt kun mietin, uskon, että osaltaan myös tuo turvattomuuden tunne sai mut tekee niitä kaikkia tyhmyyksiä mitä tein. Mä olin pieni tyttö liian isoissa kengissä.

Puolen vuoden ajan palloilin kysymyksen kanssa et missä mä seuraavaks oon ja mitä sit tapahtuu? Pelotti, ahisti ja otti päähän ku kellään ei ollu mitään järkevää ratkaisua asiaan. Peloteltiin et seuraavasta hatkareissusta sä lähet perhekotii, mut mitää ei tapahtunu. Olin aivan sekasin, kunnes uuden vuoden jälkeen mut otettiin kiireellisesti huostaa viiden päivän hatkareissun takia. Sit rupes asiat muuttumaa.

Huostaanotto vahvistettii. Synä hatkailu ja väärässä seurassa oleminen. 12-vuotiaana kaveripiiriin kuulu lähinnä täysi-ikäiset ihmiset myös päihteiden liiallinen käyttö vaikutti päätökseen. Nyt oli sit seuraava askel mun elämässä edessä, perhekoti. Mä vaa mietin et ei voi olla mahdollista, ei tän näi pitäny mennä. Olin pelosta sokeena ku mua sinne sit vietii maaliskuun 3. päivä 2004.

Aika perhekodilla meni opetellessa olemaan taas ikäisensä tyttö, pikku tyttö. Ajan kuluessa lähti sotamaalit naamasta ja jossain vaiheessa en enää edes meikannu. Tämä asia jäi mulle tosi hyvin mieleen koska muistan piilottaneeni tunteeni ja pitävän kovaa kuorta päällä. Kuori rupes rakoilemaan, kun meikki hävis. Jossain vaiheessa olin taas oma itseni se tyttö jonka äiti oli joskus synnyttäny!

Myös perhekodin aikaan kokeilin kuitenkin rajojani. Kävin seitsemännettä luokkaa kun lähdin koulusta ambulanssilla sairaalaan liiallisen alkoholin käytön takia. Koulusta erottaminen ja kamala häpeä. Tämän tapauksen jälkeen elämä muuttu kokonaan. Rupesin miettimään mitä halusin, mikä on mun tavote elämässä. Siihen loppu kaikki mun hölmöilyt. Edistyminen alkoi ja yhdeksännen luokan jälkeen muutin takasi kotiin.

Olin aina se tyttö, joka kulki liian isoissa kengissä. Näin mua on paljon kuvattu. Nyt ku ekasta sijotuksesta on kulunu viis vuotta, on kengät suht hyvän kokoset. Välillä tietysti meinaa lähtee lömpsymää jalassa, mutta onneks mulla on suuri tukiverkosto ympärillä, joka ei päästä mun kenkiä kasvamaa...

[Tyttö sopivissa kengissä]

Vuodesta 1994 vuoteen 2007

Olen 13-vuotias, minulla on siniset silmät, vaaleanruskeat hiukset, ujostelen vieraita ihmisiä ja tutussa lähipiirissä olen kovaääninen. Tarinani alkaa näin:

Biologinen äitini joi, ja poltti, kun odotti minua. Siitä sitten tuli tietenkin haittavaikutuksia: olen pienikasvuinen, huuleni on vaurioitunut (ylähuuli), kehityn 2 vuotta ikäisiäni jäljessä, ja minulla on keskittymisvaikeuksia.

Jouduin 1-vuotiaana ensimmäisen kerran lastenkotiin, ja siitä lähtien olen 36 kertaa rampannut edestakaisin lastenkoti-kotini välillä. Se johtuu siitä, että biologinen äitini ei pystynyt huolehtimaan minusta, ja kuulemani mukaan minua on roikutettu jaloista pitäen pää alhaalla pinnasängyn vierellä, ja samalla äitini on nukkunut.

Vuonna 2000 muutin lastenkodista sijaisperheeni luokse. Täällä olen asunut iki-ihanaa ja normaalia perhe- ja arkielämää. Minulla on isovelji ja maailman parhaat vanhemmat, jotka ovat kasvattaneet minut reippaaksi ja iloiseksi tytöksi.

3.-luokalta lähtien minulla on ollut mukautettu matematiikka tähän päivään asti. Aloitin lääkityksen 3 vuotta sitten. Lääkkeet ovat keskittymislääkkeitä, joita otan aina yhden aamulla. Samalla se lievittää ADHD:ni. Monet ihmiset, jotka ovat tuntemattomia minulle, eivät tahdo uskoa, että olisin 12-vuotias. Siirryin syksyllä ala-koulusta ylä-kouluun. Mutta olen tottunut siihen, kun ihmiset tuijottavat minua, kun liikun nykyisten luokkakavereideni kanssa. Olen

ollut koko ala-koulun luokkani pienin, ja sama pätee varmaan jatkossakin. Nyt ainakin olen 135 m pitkä ja painan 27,4 kg...

Harrastan ratsastusta. Aloitin ratsastuksen 9-vuotiaana, koska siinä tarvitaan paljon keskittymistä, eikä muualle katsomista. Ratsastuksenopettajani mielestä olen edistynyt tosi paljon. Olen jopa saanut palkkatunnin taluttamisesta ja auttamisesta. Palkkatunti tarkoittaa että saa itse ratsastaman tunnin ilmaiseksi. Olen mennyt monta vuotta poneilla ja pystyn hallitsemaan ne ilman taluttajaa ja auttajaa. Mutta nyt olen kasvanut ja kohta lempiponini jää minulle pieneksi. Olen kyllä halunnut mennä pitkään hevosilla, ja nyt se on toteutunut. Hevosilla mentäessä minua kyllä kutkuttaa, kun joka kerta joudutaan kiertämään jalustimet, joka tarkoittaa, että ei riitä reikiä minun kokoisille. No, se on pääasia, että ylipäättään saan mennä hevosilla...

[... oli kyllä kieltämättä outoa tavata biologinen isäni 12 vuoden jälkeen. Minulla ei ollut mitään hajua, minkä näköinen hän oli.]

Mutta kesällä 2007 tapahtui surullinen juttu. Biologinen äitini kuoli. Minä, äiti ja isä menimme hautajaisiin. Siellä soitettiin Myrskyluodon Maija pianolla, sekä virsi uruilla. Se oli surullinen ja ikävä tilanne, mutta elämä jatkuu. Syksyllä tapasin biologisen isäni. Hän on merimies. Biologinen äitini ei antanut hänelle lupaa tavata minua. Oli kyllä kieltämättä outoa tavata biologinen isäni 12 vuoden jälkeen. Minulla ei ollut mitään hajua, minkä näköinen hän oli. Luulin, että hänellä oli pitkä tukka. Mutta hän oli kalju, hänellä oli pyöreät silmälasit, ja tatuointeja.

Syksyllä 2007 sijaisisälläni todettiin imusolmukesyöpä. Aluksi se oli hoidettavissa, ja toivo parantua. Mutta joulun jälkeen isä meni huonompaan kuntoon, ja vähän ajan päästä jalat eivät enää kantaneet häntä. Isä joutui pyörätuoliin, mutta oli kotona parit viikonloput. Kävimme katsomassa isää sairaalassa

monta kertaa viikossa, ja äiti kävi päivittäin. Lopulta isä meni niin huonoon kuntoon, että kädetkään eivät toimineet, ja vähän ajan päästä äänikin meni.

Aamulla klo: 6:30 äiti sai soiton sairaalasta, josta oli hyvin surullista kerrottavaa. En kuullut puhelua, joten jatkoin murojen syömistä. Yhtäkkiä lopetin syömisen, kun kuulin äidin itkevän. Menin käytävälle, jossa äiti halasi veljeä, ja itki samalla. Olin ihan hämmentynyt, ja kysyin: "Mitä nyt?" Vastaukseksi tuli äidiltä: "Iskä on kuollut". Menin ihan hysteeriseen tilaan, ja aloin itkeä. Äiti antoi rauhoittavia samalla, kun laitoin vaatteita päälle. En ollut lähdössä tapahtuneen jälkeen kouluun, mutta menin kuitenkin, ja olin siellä ihmeen kaupalla koko päivän, vaikka olisin voinut tulla yhtä hyvin kotiinkin. Loppupäivän sitten nukuin kuin tukki.

Isän hautajaiset olivat kauniit hautajaiset isälle, ja muistotilaisuus oli heti hautajaisten jälkeen. Kaipaam isää vieläkin hirveän paljon, mutta takaisin hän ei voi tulla, vaikka haluaisinkin.

Meillä on ollut kotona vaikeaa, kun sukulaiset ja ystävät muistuttavat isästä joitain asioita. Joskus on hyviä päiviä, mutta toisinaan joskus huonojakin päiviä. Sille ei vain voi mitään. Olemme jatkaneet elämäämme, mutta yli siitä ei pääse koskaan.

Aina illalla, kun menen sänkyyn, ja ennen kuin rupean nukkumaan, niin luen Isä Meidän rukouksen, ja sen jälkeen napsautan sormiani. Näin saan aina yhteyden isääni, ja rupean juttelemaan päivän asioista. Ihme kyllä, tuntuu kuin hän kuulisi, mitä sanon, koska tunnen saavani vastauksen. Ja aina kun puhun, niin katson ovelleni päin, koska tunnen näkeväni isäni pilven reunalla istumassa oveni päällä. Kun olen sitten päättänyt puhumiseni, niin sanon:

”Hyvää yötä, isi.” Ja rupean nukkumaan. Tämän avulla, en kyllä tiedä onko se totta, vai pitääkö se paikkansa, mutta en näe pahoja unia, ja päivällä en ajattele huonoja muistoja. Olen joka ilta jutellut isin kanssa, ja jos joku kerta olen unohtanut sen, niin seuraavana iltana kerron edellisen päivän

[... olen jatkanut perinnettä, jonka isäni opetti minulle, että kaikkein pienimmistäkin luojan luomista on pidettävä huolta.]

tapahtumat ja sen päiväisen asian, ja koskaan ei ole aika rajaa, kuinka kauan saisi jutella. Olen useastikin jutellut melkein 40 min., ja silti asioita jää vielä paljon puhumatta. Joskus olen puhunut noin tunnin, mutta sitten kyllä rupean jo nukkumaan.

Isä hoiti eläessään paljon lintuja, ja oli lintujen ystävä. Nyt minä olen hoitanut lintuja sekä oravia paljon. Ja vaikka kesäisin linnut ja oravat saavat ravinnon luonnosta, niin silti vien niille leipää päivittäin, ja hyvin he kyllä syövät. Eli toisin sanoen, olen jatkanut perin-

nettä, jonka isäni opetti minulle, että kaikkein pienimmistäkin luojan luomista on pidettävä huolta. Isäni oli paljon esimerkkinä minulle miten eläminen on täällä meille lahja, eikä itsestään selvyys. Kunpa kaikki vain muistaisivat tämän opetuksen.

[Helmiäinen]

14 askelta, 14 eri "kotia"

Olen syntynyt Etelä-Suomessa tammikuussa 1992. Pikkusiskoni syntyi vuotta myöhemmin. Minut sijoitettiin ensimmäisen kerran siskoni kanssa lastenkotiin silloin kun olin 2-vuotias. Muistaakseni sijoitus johtui äidin väsymyksestä.

Vuonna 1997 minulle syntyi toinen pikkusisko. Puolivuotta myöhemmin isäni pahoinpiteli pienemmän siskoni. Seuraavana vuonna hänet tuomittiin tästä pahoinpitelystä luultavammin vankilaan. Vuonna 1999 isäni ja äitini erosivat. Samana vuonna minulta leikattiin kitarisat ja muutimme äidin ja siskojeni kanssa Myllylään. Kitarisaleikkauksen jälkeen olin sairaalassa tutkimusjaksolla.

Vuonna 2000 menin kouluun ensimmäiselle luokalle ala-asteelle. En pitänyt koulustani ja minulle tuli kouluvaikeuksia jo toisella luokalla. Tällöin sain myös ensimmäisen poikaystäväni Penan. Olin tuolloin 8-vuotias. Toisella luokalla aloin myös tupakoimaan.

Kun olin 10-vuotias, olimme toisen siskoni kanssa perhehoidossa, josta meidät sijoitettiin kiireellisellä huostaanotolla vastaanottokotiin. Sijoituspaikasta pääsimme siskoni kanssa kotiin noin kuukauden päästä.

Seuraavat kaksi vuotta minulla oli vaikeuksia sekä kotona että koulussa. Laiminlöin koulua ja riitelin äitini kanssa jatkuvasti. Riitelin myös siskoni kanssa, enkä totellut sääntöjä. 11-vuotiaana olin jälleen siskoni kanssa kesän perhehoidossa. Tästä paikasta minulla on paljon hyviä muistoja.

Minut sijoitettiin perhetukikeskukseen 12-vuotiaana. Sieltä minulla oli ensimmäinen hatkareissu. Hatkareissujen takia minut sijoitettiin toiseen paikkaan. En myöskään pysynyt siellä, vaan minulla oli useita hatkareissuja. Välini äitini kanssa olivat todella tulehtuneet. Nyt muistellessa, siellä oloaika oli kuitenkin kaiken kaikkiaan hyvää. Joulukuussa minut siirrettiin uuteen perhetukikeskukseen, josta minulla oli vielä muutamia hatkareissuja.

Helmikuussa minut siirrettiin lastenkotiin. Vuonna 2005 setäni kuoli. Setäni kuolema oli minulle iso asia. Pääsin takaisin kotiin toukokuussa 2005. Kotona tilanne ajautui kuitenkin nopeasti huonoksi ja vaikeudet äidin kanssa jatkuivat. Tällöin minulla oli jälleen hatkoja, riitoja, tottelemattomuutta, koulun laiminlyömistä, juopottelua, tupakointia ja kodin hajottamista.

Kesällä aloin seurustella Matin kanssa. Elokuussa vietin paljon aikaa kuitenkin jälleen Penan kanssa. Koti- ja kouluongelmien seurauksena minut sijoitettiin takaisin lastenkotiin syyskuussa 2005. Jouluna erosimme Matin kanssa.

Vuonna 2006 aloin seurustella Janin kanssa, mutta suhde ei kestänyt. Ero oli minulle kova paikka ja itkin Janin perään monta kuukautta. Samana vuonna syksyllä minulla oli ongelmia lastenkodissa. Oli hatkoja, kiinnipitotilanteita, talon rikkomista, aggressiivista käyttäytymistä ohjaajia kohtaan ja hyperventilaatiokohtauksia. Minulla oli myös äidin kanssa huonot välit ja riitelimme paljon. Joulukuussa minun ja äidin yhteydenpitoa rajoitettiin.

Elämä kääntyi paremmille urille tammikuussa 2007, kun täytin 15 vuotta. Elämä osastolla alkoi sujua ja lomat isosiskoni luona onnistua. Aloin viettämään aikaa jälleen Samin seurassa. Toukokuussa minulla oli konfirmaatio ja pääsin ripiltä. Juhliin osallistuivat äiti, siskot, isovanhemmat sekä kaksi kavერიани. Kesällä sain ensimmäisen työpaikan päiväkodista. Kesäkuussa minulla oli viikon loma siskoni luona ja vietin aikaa Eerikin kanssa. Helmikuussa olin kaksi viikkoa lomalla isosiskoni luona ja kävin myös mummolassa Joensuussa. 14.7. aloin seurustella Heikin kanssa ja seurustelemme edelleen. Nyt olen siirtymässä osastolta perhekotiin hyvä käytöksen takia.

Muutosketju on aiheuttanut minulle stressiä, hämmennystä, surua ja vihaa. Uuteen paikkaan on ollut aina vaikea sopeutua ja myöhemmin, kun sinne on sopeutunut ja saanut kavereita, alkaa elämä mennä jälleen raiteilleen. Aina menee oma aikansa, että rauhoittuu, mutta se tapahtuu helpommin, kun on välittäviä ihmisiä ympärillä. Minulla ei ole aina ollut hyvä olla ja se on vaikuttanut minun lähtemiseeni ja siirtoihin. Lähteminen ei tuntunut silloin juuri mitään, kun oli tottunut lähtemään.

Nuorelle, jolla on rankkaa, ovat tärkeitä rakastavat vanhemmat. Tärkeää on myös niiden ihmisten tuki missä nuori on. Joskus olisin itse tarvinnut enemmän tukea kun sain. Aina sitä ei tarvita. Tällä hetkellä poikaystäväni on tukenut minua elämässäni.

[Amanda]

[Outoo]

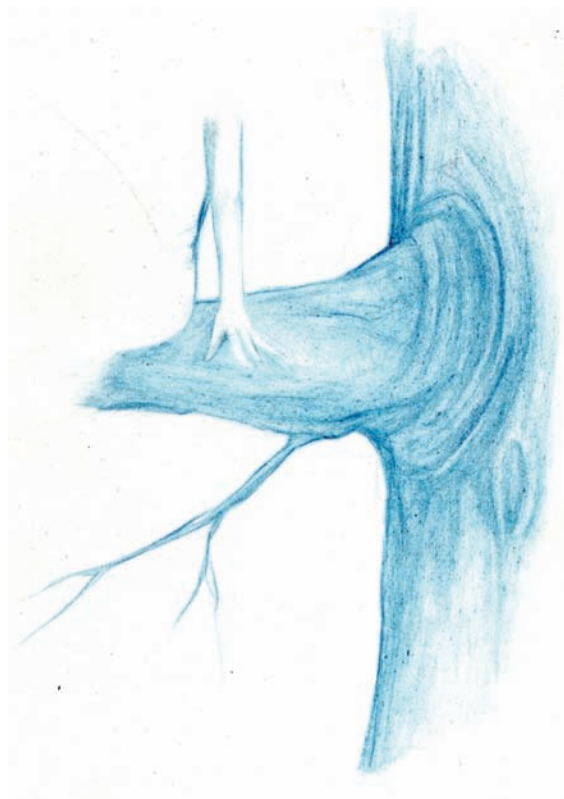
Kasvua

Ajattelin itse selviytymistä siltä kannalta, miten olen päässyt yli oman lapsuuteni ja huostaanoton vaikeuksista. Ensinnäkin, selviytyminen on ollut hidasta. Lähes yhdeksän vuotta sitten, kun minut sijoitettiin, minusta tuntui että elämäni loppui siihen. Olen biologisen perheeni ainut lapsi ja äitini, jonka luona pääsääntöisesti lapsuuteni asuin, oli minulle kaikki kaikessa. Kun sitten jouduin hänestä eroon, tuntui kuin elämältäni olisi mennyt pohja, ikään kuin koko sen astisella elämältäni ei olisi ollut enää mitään merkitystä. Oikeastaan koko se ensimmäinen kesä sijaisperheessä oli yhtä itkemistä ja ikävöintiä takaisin oman äidin luo.

Tuolloin minulla oli ikää 11 vuotta, joten aikuisten sanat ”tää on vain sun parhaaksi” tai ”kyllä elämäsi pian helpottuu” eivät oikein uponneet ymmärrykseeni, saatikka lohduttaneet. Kuitenkin, kuin ihmeen kautta olen noista surun ja ikävän tunteista selvinnyt. Nyt, 20-vuotiaana nuorena naisena, voin sanoa, että päätös minun sijoittamisesta silloin lapsena on ollut yksi parhaista asioista elämässäni. Tietenkin jokainen lapsi haluaisi varttua omien vanhempien kanssa, turvallisessa ja onnellisessa ympäristössä, mutta aina se ei vain ole mahdollista. Kohdallani olen kuitenkin saanut elää sen toiseksi parhaimman vaihtoehdon. Sijoitus on antanut minulle muun muassa vakaan ja turvallisen elinympäristön, mahdollisuuden keskittyä koulunkäyntiin ja opiskeluun, sekä resurssit edetä elämässä ja näyttää, että minä pystyn olemaan erilainen kuin minun vanhempani. Monesti olen miettinyt, että silloin kun elämäni kääntyi pääläelleen, olisin voinut valita että annan periksi, en jaksakaan yrittää selvittää tästä asiasta voittajana. Alkuun selviytyminen tuntuikin toivottamalta, mutta jossain vaiheessa ymmärsin, että kyse on

kuitenkin minun omasta elämästä ja siitä, miten haluan oman elämäni elää. Tajusin, etten luovuttamalla voita mitään, tuhoan ainoastaan mahdollisuudet edetä omassa elämässäni ja tuotan itselleni pahaa oloa. Ei, en minä sellaista halunnut jatkoksi lapsuuden ikäviin muistoihin, vaan halusin viimein nauttia elämästäni. Tämän tajuamiani auttoi alkuun ja siitä alkoi pitkä prosessi kohti selviytymistä.

Kuten jo sanoin, tämä kaikki ei tapahtunut yhdessä yössä, vaan se vaati aikaa. Sijoitukseni ehti kulua jotain pari vuotta, ennen kuin olin valmis käsittelemään koko asiaa millään tavalla. Ehkä suurin asia, mikä on auttanut elämässä eteenpäin oli se, kun pysty alkaa puhua asioista, päästämään ulos niitä patoutuneita tunteita ja muistoja, jotka tavallaan kahlitsivat menneisyyteen. Minulla on onnekseni saanut olla muutama tosi hyvä ja luotettava ystävä, perheen ulkopuolelta, jotka ovat olleet kärsivällisiä ja luotettavia kuuntelijoita. Ennen kaikkea he ovat antaneet minulle tilaa ja aikaa puhua omaan tahtiini, kertoa samat asiat moneenkin kertaan ja vain olleet läsnä silloin kun olen tarvinnut kuuntelijaa. "Pakottamalla" puhuminen ei ole onnistunut, vaan asiat on pitänyt saada prosessoida omaan tahtiin. Lisäksi, kaikkien näiden vuosien ajan, usko Jumalaan on ollut minulle suuri voimavara, turva ja apu, etenkin silloin kun on ollut vaikeata.

Toinen iso asia, mikä auttoi minua selviytymään, oli kahdeksan vuotta samana säilynyt sijaisperhe. Tuona aikana opin luottamaan perheen vanhempiin ja tunsin itseni osaksi sitä perhettä. Uskalsin oikeesti kotiutua ja elää normaalia nuoren arkea. Aamulla tiesin, että keittiössä on aamupala tarjolla, eikä koulusta tullessa tarvinnut pelätä ettei kotiin ollutkaan asiaa. Kahdeksan vuotta sain elää tylsältä kuulostavaa ”tavallista arkea”, mutta minulle se oli elämää parhaimmillaan. Elämä tuntui yhtä hyvältä kuin silloin varhaislapsuudessa, jolloin asiat biologisten vanhempieni luona olivat vielä todella hyvin.

Kolmas, ihan äärettömän iso juttu on ollut tajuta, että se ei ole minun vikani, että vanhempani ovat alkoholisteja. Sen ymmärtäminen, ettei minussa ole vikaa tai etten minä ole vastuussa vanhempieni kyvyttömyydestä hoitaa minua, on auttanut pääsemään irti syyllisyydestä ja vapauttanut minut siirtymään elämässäni eteenpäin. Myös se, että olen hyväksynyt elämässäni tapahtuneet asiat, on ollut tärkeitä. Tietenkään en ole voinut läheskään kaikkia asioita unohtaa, ja silloin tällöin ne palaavat edelleen mieleeni, mutta sellainen ”itsesääliissä” rypeminen ja asioiden voivottelu ei koskaan auta pitkälle.

Tänään voi aidosti sanoa olevani onnellinen ihminen. Tähän on varmasti vaikuttanut se, mitä jo aiemmin kirjoitin, että huostaanotto on oikeasti antanut elämäni niin paljon hyviä asioita, ettei ylenpalttiseen surkutteluun ole jäänyt aihetta.

[Onnellinen]

Mitä on itsenäistyminen?

Ennen kuin muutin omaan asuntooni, odotin päivää todella innokkaasti, janoiten olemaan itsekseni ja päättämään omista asioistani. Saisin syödä lempiruokiani, joihin ei tarvitsisi laittaa sipulia. Voisin päättää kuinka pitkään nukun viikonloppuisin, saisin tiputtaa suklaata sohvalle. Saisin pestä vessan, kun itse haluan tai jättää sängyn petaamatta aamulla.

Nyt asiat ovat toisin. Onneksi nykyinen sijaisperheeni on ollut loistavana tukena, ilman heitä tuskin kestäisin ollakaan yksin. Niinpä, yksin. Moni nuori odottaa varmasti itsenäistymistä yhtä paljon, jollei enemmänkin, kuin mitä minä odotin.

Arki on kuitenkin tullut vastaan. Ennen minun ei tarvinnut miettiä, että onko jääkaapissa maitoa muroja varten, onko minulla tiskiainetta tai vessapaperia, onko kaikki laskut maksettu tai että mikä ihmeen ääni kuuluu jääkaapista iltaisin nukkumaan alettua. Kaupassa täytyy miettiä, että mitä kaikkea tarvitsen ostaa, jotta saan tehtyä ruokaa. [Voin tässä välissä mainita, etten ole vielä kukaan saanut aikaiseksi hommattua purkinavaajaa, jota olisin usein tarvinnut.]

Mietin usein, että oliko tämä sittenkään niin kivaa. Vajaan vuoden päästä olen 18, joka alkaa jo hieman pelottaa minua. Tällöin olen täysin itsekseni, sillä siihen asti sijaisperheeni pysyy minulle tukiperheenä.

Elämästä, jossa elin ennen huostaanottoani, ei ole enää paljoakaan jäljellä. Muutama sukulainen pitää yhteyttä, muuten ihmiset noilta ajoilta ovat jääneet historian havinaksi. Kavereita tietysti on, mutta mistä todellista tukea sitten kun ja jos sitä tarvitsen? Biologiset vanhempani eivät tukemaan pysty ja luulen, että luonnollisesti jossain vaiheessa välit sijaisperheeseenkin väljähtyvät. Sijoitukseni nykyisessä perheessä on kestänyt niin vähän aikaa, ettei elinikäisiä siteitä ole ehtinyt syntymään. Niin kuin ei muihinkaan huostaanottoni aikaisiin paikkoihin: 3,5 vuoden aikana olen ollut äitini lisäksi 6 eri paikassa, työskennellyt kymmenien työntekijöiden ja useiden sosiaalityöntekijöiden kanssa. Mitään pysyvää ei ole saatu rakennettua.

En usko, että olen ainoa sijoitettu nuori, joka kamppailee näiden asioiden kanssa. En usko, että olen ainoa, joka odottaa itsenäistymistä mutta sen tapahtumahetkellä alkaa pelätä tulevaa. Totta kai jälkihuolto sitoo kuntia jatkamaan tukea 21 ikävuoteen saakka, mutta kuuluuko siihen tukeen ihminen, joka jaksaa kuunnella ja jolle voi soittaa mikäli tulee sähkökatkos tai unohdan kuinka monta munaa tulee makaronilaatikkoon?

Tässä olisi pieni haaste kaikille asian kanssa toimiville. Järjestää toimivaa ja pitkäaikaista tukea itsenäistyvälle, sillä meillä kaikilla ei ole enää ketään mukana "entisestä" elämästä. Itsekin olen rakentanut elämäni pienistä palasista uudelleen linnaksi monta kertaa, jokaisen sijoituksen jälkeen. Tällä kertaa en haluaisi tehdä sitä, vaan pitää aina mukanani jotain, johon luotan. Mutta mikä se on?

[Tiinan tarina]

NUORILTA **Pinnalla** – tarinoita selviytymiseen NUORILLE

Pesäpuu ry:n IKKUNA OMAAN ELÄMÄÄN – nuoret lastensuojelun sijais-
huollossa kehittämistyössä kutsuttiin oman syntymäkotinsa ulkopuolella
asuvia nuoria kertomaan elämänsä kokemuksista ja selviytymisestä.

Pinnalla -tarinoissa on nuorten viestejä toisille
nuorille ja painavaa puhetta aikuisille. Kirjan
tavoitteena on vahvistaa nuorten ääntä
lastensuojelun eri toimintaympäristöis-
sä; perheissä, laitoksissa, virastoissa,
opetuksessa, tutkimuksissa sekä kehittä-
mistyössä että politiikassa.

Pinnalla -tarinat ovat tarkoitettu nuorille ja
aikuisille. Lasten ja nuorten suojeluun.

LUPAUS LAPSELLE

Pesäpuu 10 vuotta

www.pesapuu.fi

ISBN 978-952-67222-0-7

